

เขาวเรศ อุปมายันต์ : การตรวจพิจารณาโฆษณาทางสื่อวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์
ของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (FDA CENSORSHIP ON DRUG ADVERTISEMENT
VIA TELEVISION AND RADIO) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.ยุบล เบญจรงค์กิจ, 105 หน้า,
ISBN 974-635-948-7.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาลักษณะการกระทำผิดตามพระราชบัญญัติยา ภายใต้เกณฑ์ของ
สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และเพื่อศึกษาลักษณะประเภทยาที่มีการกระทำผิดตามพระราชบัญญัติยา
ภายใต้เกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาโดยใช้วิธีการวิจัยในเชิงปริมาณโดยเก็บข้อมูลจาก
คำขอโฆษณาทางสื่อวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ในปี พ.ศ. 2538 และ พ.ศ. 2539 และ
สัมภาษณ์คณะกรรมการตรวจพิจารณาคำขอโฆษณาซึ่งปฏิบัติงานในช่วงเวลาดังกล่าว

ผลการวิจัยพบว่า

1. ลักษณะการกระทำผิดที่พบได้มากที่สุดเรียงตามลำดับ 5 อันดับแรกคือ โฆษณามีข้อความไม่ครบ
ถ้วนตามเกณฑ์ (ร้อยละ 42.48), ใช้ภาษารูปภาพไม่เหมาะสม (ร้อยละ 32.42), โฆษณาสรรพคุณยา
เป็นเท็จเกินจริง (ร้อยละ 9.28), โฆษณาโดยแสดงอาการทุกข์ทรมาน (ร้อยละ 3.53) และโฆษณาโอ้อวด
สรรพคุณยา (ร้อยละ 3.01)

2. ลักษณะประเภทยาที่มีการกระทำผิดพบมากที่สุดเรียงตามลำดับ 5 อันดับแรกคือ ยาใช้ภายนอก,
เฉพาะที่ (ร้อยละ 15.43), ยาบำรุงวิตามิน (ร้อยละ 15.41), ยาสดใช้แก้ปวด (ร้อยละ 13.10), ยาทา
คลายปวดเมื่อย (ร้อยละ 12.33) และยาแก้ไอชุ่มคอ (ร้อยละ 11.17)

3. การดำเนินงานตรวจพิจารณาคำขอโฆษณาของคณะกรรมการพบว่า ความหลากหลายใน
วิชาชีพ ทำให้เกิดอุปสรรคในการให้ข้อมูลเชิงวิชาการเฉพาะด้านประกอบการตัดสินใจได้ แต่การตัดสินใจของ
คณะกรรมการก็ขึ้นอยู่กับองค์ประชุมในแต่ละครั้ง นอกจากนี้ไม่ค่อยกล้าตัดสินใจเด็ดขาด เพราะห่วง
ภาพพจน์ และการมีความสัมพันธ์ส่วนตัวระหว่างผู้ประกอบธุรกิจกับคณะกรรมการบางคน

ภาควิชา.....การสื่อสารมวลชน.....
สาขาวิชา.....การสื่อสารมวลชน.....
ปีการศึกษา.....2539.....

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....